

Déli Hírlap

Kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe
Postafiók (nr.) 4. Telefonszám: Reggel 6 óra és délután 232,
éjszaka 20 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei,
Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 gares, Jugoszláviában
1 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazásáért.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesváron és vidéken házhoz kézbesítve
havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre
600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 230 lei,
félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt.
Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1927 / PÉNTEK / DECEMBER 30

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, III. ÉVF. / 300 SZÁM

A kulisszák

növekedett harcok a po-
litikai hegemoniáért. Ez a harc már
akkor indult meg, amikor még néhai
Bratianu Ionel tartotta erős kezében
a kormányzás gyeplőit, hirtelen ha-
ála óta pedig csak fokozódott. A
közvetlen egypárti csak a kulisszák
nővekedett folyik és várható hevességére
azokból a nyilatkozatokból lehet kö-
vetkeztetni, amelyek az egyes párt-
vezérek részéről elhangzanak. A kül-
földi lapok nyilvánosságát eddig fő-
leg a liberális párt vette igénybe,
újabbban azonban mindgyakrabban
ellenzéki vezérek véleményeinek is
jut hely, elsősorban francia lapok-
ban. Ezek a megnyilatkozások sok-
szor igen harciasan hangzanak és ha
mindaz bekövetkeznék, amivel az
egyes politikai vezérek fenyegetőz-
nek, úgy igen mozgalmasnak igér-
kezik a politikai ujesztendő. Megta-
nultuk azonban, hogy a levest soha-
sem eszik olyan forrón, amint azt fő-
zik. Ha tettekre kerül majd a sor, bi-
zonyára tompítani fog harci eszkö-
zeinket kormánypart és ellenzék egy-
aránt. A két tábor — liberálisok és
nemzeti parasztpárt — egyelőre far-
kasszemet néznek egymással és köz-
ben saját erejük fitogtatásával az
ellenfél gyengéit kiáltják világgá.
Erdő mindkét részen van és vannak
gyengék is. A nagy birkozásban
azonban mintha megfedekezne az
igazságról. Mert hiszen az erő
legfeljebb hatalmat jelent, de nem
jogot és igazságot is. Pedig mintha
egy kicsit ez is fontos volna. Az or-
szág milliós végeredményben nem az-
ért vannak, hogy az államférfiak
nagy birkozóversenyét nézzék végig.
Ez a birkozás kétségkívül érdekes és
izgalmas, azonban közben elszakad-
nak a legvitalisabb állami érdekek.
Nem vagyunk abban a kivételesen
szerencsés helyzetben, hogy időnként
ilyen szórakozások köthessék le. Az
ország lakosságának ezernyi gondtól
fő a feje, senki nem tudja, hogy a
szomorú máról nem virrad-e még
szomorúbb holnapra, a gazdasági kon-
szolidáció még mindig csak hiu ábr-
ánd, az adóprás a legkiméletleneb-
bül működik, egzisztenciák roppan-
nak össze, a helyzet komolyságát je-
lemzi, hogy a temesvári kereskedelmi
és iparkamara milliós alapot akar
teremteni tönkrement kereskedők
és iparosok támogatására, a gazda-
sági életben, mely minden jólét kut-
forrása, teljes pangás mutatkozik és
— higgyék el a politikus urak, ilyen kör-
ülmények között senkinek nincs
kedve mégoly izgalmas látványos-
ságokhoz. Csak valami nagy esodál-
kozás van mindannyiunkban, mert
értetlenül állunk szemben azzal, ami
a politikai fórumon történik. A kor-
mány végre nagynehezen elszánja
magát, hogy komoly tárgyalásokat
folytasson külföldi kölcsön felvétele
tárgyában, nyomban jelentkeznek a
nemzeti párt és meg akarja húsítani
ennek a tervnek a megvalósítását. A
nemzeti parasztpárt jelentkezik egy-
üttel, mely lehetővé tenné az ország

számottevő erőinek egyesítését, azon-
nal felbukkan a liberális párt vala-
melyik korifeusa és megakadályozza
a lehetőség realizálását. És végig a
politikai fronton csak drótsövénye-
ket, akadályokat látunk, melyek mes-
terségesen elzárják az egymáshoz ve-
zető utat. A két lövészárk között pe-
dig állanak azok a milliók, akiknek

érdekeiről tulajdonképpen szó kellene
hogy legyen és akikről ugyátszik
mindenki megfedekezett. És állunk
mi romániai kisebbségek, akiknek
fokozottan súlyos a helyzetünk, mert
hiszen ezekben a pártharcokban ne-
künk semmi szerepünk nem lehet. Ál-
lunk és nézünk és várunk. Várjuk,
hogy mikor eszmélnek majd a nagy-

politika intézői annak tudatára, hogy
más életeleok is vannak, mint a l'art
pour l'art harc, más feladatok is van-
nak, egy ország életében, mint a ha-
talomért való versengés. Ha majd ez
a meggyőződés lesz urrá a lelkeken, ak-
kor a milliókkal együtt talán mi is
több reménységgel várhatjuk jogos
igényünk kielégítését.

Kivonultak a szocialista városi tanácsstagok az ülésteremből a nagytanács tegnapi ülésén, mikor az elhunyt miniszterelnök fölött tartották az emlékbeszédet

Izgalmas vita a városházán

Temesvár, dec. 29.

Temesvár város nagytanácsa tegnap
délután közgyűlést tartott, amelyen a
költségvetést tárgyalták. Ez az az al-
kalom, amikor mindenki a legrészlete-
sebben kifejtheti véleményét a város
gazdálkodásával kapcsolatban. Ez
részben meg is történt a tegnapi
gyűlésen. A vita sokszor igen szenve-
delmes volt, de komoly kifogások és
megállapítások is hangzottak el.
A költségvetés összeállításánál is érezteti
hatását az a körülmény, hogy a vá-
ros jelenlegi autonómiája nem ideál-
lis. A költségvetést általánosságban
tárgyalták és el is fogadták. Részletes
megvitatására ma kerül a sor, amikor
újabb izgalmas vitákra van kilátás.
Részletes tudósításunk a tegnapi dél-
utáni ülésről a következő:

Napirend előtt felszólalt George-
vici Lucian dr. főpolgármester és
kegyeletes szavakkal emlékezett meg
Bratianu Ionel elhunytáról. Az
emlékbeszédet a tanács tagjai állva
hallgatták végig. A szocialista tanács-
tagok a beszéd tartamára kivonultak
a teremből. A polgármester után
Gropsian Mihály dr. szintén meg-
emlékezett a volt miniszterelnök halá-
láról és méltatta annak érdemeit. A
közgyűlést ezután öt percre felfüg-
gesztették Bratianu szelleme iránti hó-
dotat jeléül.

Az ülésnek újból való megnyi-
tása után Georgevici főpolgármes-
ter javaslatára a nagytanács egy-
hangulag diszpolgárrá választotta
Baader Henriket, a villamosmű-
vek volt igazgatóját.

Ezután a közgyűlés megszavazott több

városi vállalat részére folyósítandó
nyolc millió lei rendkívüli hitelt.

Sor került ezután a jövő évi költség-
vetés általános tárgyalására. Ciob-
b a n Pompil dr. hangsúlyozta, hogy
husz év előtt is tagja volt már a tör-
vényhatósági bizottságnak, amikor az
egyetlen cél az volt, hogy a községi
pótadókat minél alacsonyabban álla-
pítsák meg. A kiadások nagy részét a
városi vállalatok bevételeiből fedez-
ték.

Ezzel szemben ma az a helyzet,
hogy még a városi vállalatoknak
is szükségük van rendkívüli hite-
lek folyósítására. Kérte a városi
illetékek jelentékeny leszállítását.

Kifogásolta, hogy a Belvárosban nin-
esen görög keleti román templom. A
gyárvárosi templom a magyar uralom
idején épült és az egyházközösség akko-
riban háromszázezer korona hozzá-
járulást kapott Temesvár városától.
Legalább három millió lei felvételét
kéri a belvárosi román templom fel-
építésére.

Georgevici Lucian dr. válaszában
fejtette, hogy a városi vállalatoknál
nagy befektetésekre volt szükség, mert
a háborús években semmit sem invesztál-
ták.

Ami az illetékeket illeti, azok a
jövő évi házberekhez képest a leg-
méltányosabban nyerték megál-
lítását.

A belvárosi templom építésére akkor
kerül majd sor, hogyha a melalai
templom építése befejezést nyert.

Schmitz Ferenc dr. indítványt
tesz, hogy mindazok a házak, amelyek
állami adómentességet élveznek, vá-
rosi adómentességet is kapjanak, ez
talán elősegíti az építkezést.

Müller Kálmán emondja, hogy

egy idegen jött Temesvárra, akinek
sorra mutogatták Temesvár nevezetes-
ségeit. Amikor a városbáza elé ért, az
idegen kalauza így szól:

— Ez itten a temető, ahol har-
mine városi tanácsstag nyugszik!

Cosma Aurel dr. volt miniszter:
Tiltakozom az ilyen kijelentések ellen.
Tiltakozom Müller hangja ellen.

A zaj lecsendesedik és Müller tovább
folytatja beszédét. Kijelenti, hogy a
költségvetés nem a város lakosságá-
nak érdekei szerint lett összeállítva.
Nem tudja hibáztatni az állandó vá-
lasztmányt, mert az a legfőbb gazda-
sági tanácsnak van alátvetve. Sorra
veszi a város bajait. Kifogásolja, hogy
szociális kérdésekben nem történt in-
tézkedés. A munkanélküliek munka-
alkalmának biztosítására és a laká-
hiányra nem tartalmaz semmit a költ-
ségvetés. Az 1927-ben beállított öt-
millió leit ezidén nem használták fel
a munkaházak építésére, hanem be-
illesztették jövőre, de azzal a vátozás-
sal, hogy most csupán negyemillió lei
jut erre a célra, egy millió pedig mun-
kanélküli segélyre maradt. Erős bírá-
lat tárgyává teszi az utóbbi évek vá-
rosi beruházásait.

Most, amikor a kereskedő és ipa-
rososztály is lassan a proletár-
sorsra jut vajjon kiak és minek
kellett egy közel ötvenmillió má-
rvánnyal bélelt színház?

A városi villanytelepek olyan gépe-
ket kellett megvásárolni, amelyeket
ráérőszakoltak. Hiába volt a szak-
emberek minden tiltakozása. A kör-
házépitésre kiutaltak pénzt, azt a vá-
ros a saját pénzéből fel is építi, de
amikor a működésére kerülne a sor,
akkor az állam nevez ki orvosokat és
igazgatókat. Ilyen körülmények között
lehetetlen a városi tanács működése.

Ma már nemcsak a munkásosztály szenved, hanem érzi a rossz és súlyos viszonyokat a polgári társadalom minden osztálya. Itt az ideje, hogy a teljesen független városi önkormányzatot kérjék a parlamenttől.

Georgevici főpolgármester: Autonomia van és azt törvényintézkedések szabályozzák. Utal arra, hogy a városi könyvtár részére csupán 300 ezer lejt vettek fel és a leghanyagoltabb állapotban van, pedig Kolozsvár világhírű könyvtára után sorban a temesvári következik. Kérdezi a városi állandó választmányt, hogy Faur Zsófia indítványára miért nem vett fel megfelelő összeget már a jövő évi költségvetésbe az elhagyatott gyermekek segélyezésére. A város kötelessége az elvesztett gyermekek védelmére sietni. Kifogásolja az újabb huszonhárom millió lejt vízvezetéki munkálatokra.

Végül utal arra, hogy ő mint egy társadalmi osztály képviselője szólalt fel és mondotta el véleményét.

Cioban Pompil dr. személyes kérdésben szólalt fel. Kifejtette, hogy őt nagy távolság választja el Müllertől és ezt Müllerek kifejezésre is juttatták, amikor Bratianu Jonel méltóságosak kivonultak a teremből.

A főpolgármester: Ne érintse ezt a kérdést!

Cioban Pompil dr.: Müller kifogásaival szemben igenis kell templom, mert a vallás az alapja minden erkölcsnek.

Crismaru Oktávián dr. felszólalásában mindenben csatlakozik a városi könyvtárt illetően Müller megállapításaihoz.

A polgári és intellektuel társadalom szégyene, hogy éppen a munkásság egy tagjának kellett ezt a kérdést felvetni és segílyt kérni a könyvtár részére.

Faur Zsófia: Kéri, hogy felesleges vitákat kerüljék el és térjenek a tárgyra. Elvben igaza van minden felszólalónak, mindenkinek joga és kötelessége kritizálni, de tegyék azt a részletes vitánál.

Gropsian Mihály dr. személyes kérdésben szólal fel, de amellet reflektál Müller összes érveire, amelyeket a költségvetés általános vitája alkalmával felhozott. Kifejtette, hogy már sok kérdésben volt egy véleményen Müllertel. De Müller képviselje az összlakosság érdekeit és ne egy

osztályt. A polgári tanácsstagok éppen úgy a szívükön viselik a munkásság sorsát akárcsak Müller. Többet akarnak: társadalmi harmoniát. Itt mindenki szociális harmoniát akar. Adunk a munkásságnak, mert tudjuk, hogy a munkásság milyen értéket képvisel. De nem abban a szellemben ahogy azt Müller elgondolja.

Majd ironikusan emlékezik meg Crismariu felszólalásáról és kifejti, hogy ebben a kérdésben ő is egy nézetet vall Müllertel és ha emelni kell a könyvtár részére a büdzsét ő Müller mellett lesz.

Gruia tanácsstag többször közbeszólt és Gropsian, valamint Gruia kö-

zött vita támad. Csodálja, hogy a színház szálla Müller szemében. Az csak munkaalkalmat adott.

Gruia: Pár embernek...

Gropsian: Bezzeg ha ez Budapesten lenne, másképpen nézne és beszélne.

Müller: Beszéljen a tárgyra.

Gropsian utal arra, hogy a színház a közös kultura ügyét szolgálja és Müller mégis ellene van.

Müller: Ne ötven milliós színházat csináltak volna.

Gropsian azzal fejezi be beszédét, hogy üzzenek ki innen minden politikát és csak a város érdekeit tartásuk szem előtt.

Ferch Máttyás kanonok szólalt

még fel és

kérte, hogy Müllerek Temesvár összlakosságát képviseljék és ne tiltakozzanak templomépítések ellen, mert a templom az erkölcs alapköve, ne akarják, hogy Bécs sorsára jusson a temesvári ifjúság, amely ott züllött és céltalan életet él.

Kéri, hogy a katolikus egyháznak is jutassanak segílyt.

A főpolgármester ezután befejezettnek nyilvánította az általános vitát és a részletes vitát ma délutánra halasztotta el. A tanácsstagok kifelé indulnak és Gropsian az ülés végzetével a legszívélyesebben kezeti ráz Müller Kálmánnal.

Elzüllött urifiu rablógyilkos lett és a vonaton fejszecsapásokkal megölt egy postást

Brassó, december 29.

A Bereck és Brassó között közlekedő vicinális személyvonaton állati kegyetlenséggel gyilkolta meg egy elzüllött fiatalember Hubes Tamás postást, aki a vonat mozgóposta-kocsijában teljesített szolgálatot. A kézdívásárhelyi állomáson egy jól öltözött fiatalember odament a postakocsinhoz és beköszönt Hubes Tamásnak. Valószínű, hogy régebb idő óta ismerhette, mert a postás szívélyesen fogadta a köszönést és

amikor a fiatalember arra kérte, engedje meg, hogy az utat Brassóig a postakocsiban tehesse meg, ebbe készségesen beleegyezett. Ez lett aztán a veszte Hubes Tamásnak.

Mikor a vonat elhagyta Kézdívásárhelyt, Hubes elővette kézitáskáját, amelyben enivalója volt és falatozni kezdett. A magával hozott ételből megkínálta vendégét is, aki jóízűen evett. Prezmer állomás után Hubes előkészítette a Brassóban átadandó postát és mert fáradt volt, kissé ledőlt aludni a kocsiban. Alighogy Hubes elszunynyadt, a fiatalember felragadta a postakocsi kályhája mellett fekvő baltát, melyet a postás tűzifa aprítására használt és azzal olyan erővel csapott a fekvő Hubes fejére, hogy azt menten elborította a vér.

A merénylő azonban ezzel nem elégedett meg, hanem záporként hullatta a csapásokat szerencsétlen áldozata fejére. Még huszonnégy ütést mért Huber fejére és valamennyi igen súlyos volt.

Kezeit, melyek tele voltak áldozatának rájuk fröccsent vérével, egy ujságpapírral törölte meg, aztán nekiállott a postakocsi kifosztásának. A postakocsi fiókjából kivett harminnégyezer lejt. Azután egy másik fiókból magához vette azt a kilencven ezer lejt, melyet a prezmeri állomáson a szemeláttára vett át Hubes, valamint a Zabalolán a postára bizott tizenkilenc ezer lejt is.

Mialatt a gyilkosság és a posta kirablása történt, a vonat sebesen közeledett Brassó felé és már elhagyta Hermány feltételes állomást is, amely mindössze öt kilométernyire fekszik Brassótól. A merénylő ott leugrott a vonatról és az erdőszélen eltűnt. Nemsokára megérkezett a vonat Brassóba.

Egy postai altiszt sietett a postakocsi felé, hogy Hubes Tamástól átvegye a postát. Ekkor megdöbbenve látta, hogy Huber vérében a földön hever.

A postaaltiszt azonnal értesítette az állomási postahivatal főnökét, Cristescut és Cojocarú állomásfőnököt, valamint a rendőrséget. Az eszméletlen Hubest a kórházba szállították, ahol nemsokára meghalt.

A nyomozást Jagolnita Emil szigurancafőnök vette kezébe. Sikerült megállapítani, hogy Hermány közelében egy fiatalember kéredzett fel a Kézdívásárhely felé haladó teherautóra. Az a fiatalember a gyilkos volt. Kézdívásárhelyre érkezve, először is

gramafónt vásárolt és hozzá tizenkét lemezt, majd ruhát és egyéb dolgot vett és azt lakására vitette. Este átlökölt és egész éjszaka dorbézolt.

Reggel tíz órakor rendőrök kopogtak ajtaján. Gyanútlanul nyitott ajtót és csak aztán lepődött meg, amikor a feléje szegzett revolvereket látta. Első kérdésre bevallotta a gyilkosságot.

Elmondta annak részleteit és előadta a megmaradt pénzt, nyolevanezer lejt. A rablógyilkos neve Oliti Béla, elzüllött urifiu, nemrég még Csikszeredán titkársa volt a vármegyei agrónomnak, azonban szabálytalanságok miatt elbocsátották állásából. Letartóztatták és Brassóba vitték.

Csalódtak az erzsébetvárosi betörők mert a Manaszylakásban sem pénz, sem ékszer nem volt

Temesvár, dec. 29.

A rendőrség még mindig folytatja Manaszyl Gyula klopódiai földbirtokos kárára a Dózsa-tér 2. szám alatti házban elkövetett betörés ügyében a nyomozást. Gutu Athanasz rendőrigazgató és Plank Frigyes detektív főnök megállapították, hogy a betörést csak az éjjelután egy és reggel hat óra között követhették el. Csapok Miklós házmester éjjelután egy órakor beengedte a kapun a ház egyik lakóját és akkor, mint rendesen, szétnézett az udvaron és a folyosókon, de semmi rendellenességet nem észlelt.

Manaszyl Gyula lakásának ajtaja is sértetlen volt még és azon a biztosító zár érintetlenül függött. Megállapította a vizsgálat azt is, hogy a betörést nem gyakorlott betörők követték el, erre enged következtetni munkájuk számos nyoma.

Miként megirtuk, a betörők először Angyal Lajos bádogosmesternek a házban levő műhelyébe hatoltak, abonnan szerszámokat vittek magukkal és csak azután feszítették fel Manaszyl lakását. A lakásban a rendőrség egy huszonöt centiméter széles vésőt talált, amelyet a betörők a szekré-

nyek felfeszítéséhez használtak. Munkájuk közben a drága, művészi butorokat jelentékenyen megrongálták. Manaszyl Gyula, aki az ünnepeket klopódiai birtokán töltötte, a betörés hírére azonnal Temesvárra sietett. A kárra vonatkozólag a következőket jelentette ki:

— A betörők bizonyosan csalódtak várakozásukban. Ennek azonban a mi előrelátásunk az oka.

Miután gyakran vagyunk hosszabb ideig távol temesvári lakásunkból, a biztosító zár dacára nem hagyjuk idehaza sem a pénzünket, sem pedig ékszereinket és ezüstnemiünket, hanem az távollétünk alatt mindig banktrezorban van.

Idehaza mindössze háromszáz magyar pengő pénz volt, amely megmaradt legutóbbi magyarországi utazásomból, továbbá négy zsebóra. A betörők csak ezt vitték el és semmi mást. A kár mindössze huszezer lejt.

A rendőrség tovább folytatja a nyomozást. Azt hiszi, hogy a tettesek feltétlenül olyan egyének voltak, akik a házban már többször megfordultak és akik tudták, hogy a földbirtokosok az ünnepeken mindig vidéken vannak.

Ezen hely

fenntartva a városi mozgóképszínház 30-án induló énekbetétes film hirdetésének.

Szilveszteri kedélyes est

Ferdinand-kávéházban

Nagy szilveszteri móka. — Minden látogató kellemes újévi meglepetésben részesül. — Elsőrangú művészkvintett. — Humoros előadások elsőrangú német komikusokkal. — Reggelig nyitva. — Meleg konyha. — Rendes éttermi árak. — Kétféle italok. — Figyelmes kiszolgálás. (1438)

Kérjük az asztalokat előre lefoglalni.

Gyönyörű Schuster tölgy-, cseresznye- és bükkfabutorok, madárjavor-, topoly- és körisfabetéttel óriási választékban feltűnően olcsó áron, megtekinthetők vételkényszer nélkül! Főüzlet és gvár: Temesvár, III, Korona-u. 14. (A sárga villamos végállomása) Telefon 11-91. 1867

A legjobb és legszebb ajándék egy elektromos **Vampyr** porszívógép vagy **Hobby** parkettkefélgép higiénikus, szükséges, célszerű, kényelmes, takarékos. Hívja fel 23-90 telefonszámmal az **AEG Compania Generală de Electricitate S.A.R.** céget és kérje díjtalan kötelezettség nélküli bemutatását. Címünk: **Iparkamara épület II. emelet.**

Erőszakos udvarló egy gyárvárosi korcsmában aki szemét vetett a korcsmáros feleségére és mert meghallgatásra nem talált, garázdálkodni kezdett, majd villával többször megszurkálta a korcsmárost

Temesvár, dec. 29.

Csendes, békességes ember Getvann Károly, akinek a Gyárvárosban a Buziási-ut 7. szám alatt van kiskorcsmája. Reggeltől estig szorgalmasan dolgozik üzletében feleségével együtt. Nehány hónap előtt betért a vendéglőbe Musca György volt rendőr egy ital borra és azóta Getvann Károly élete pokollá változott. Musca ugyanis szemét vetett a csinos Getvannra és tüzesen kezdett udvarolni az asszonynak. Az a körülmény, hogy az asszony hol tréfálva, hol pedig komolyan kiadta az utját, nem hűtötte le.

Később már annyira merészkedett, hogy udvarlásából a férj előtt sem csinált titkot. És mert Getvann rendre utasította, többször olyan botrányt csapott dühében a kiskorcsmában, hogy összefutott az utca.

Mindezzel nem törődött Musca György és kiabálva kijelentette nem egyszer Getvannak:

— Mégis az enyém lesz a feleséged! És tudd meg, ha te ebbe nem egyezel bele, akkor erőszakkal elveszem tőled.

Getvann Károly ismétellen kiutasította a korcsmájából a garázdálkodó udvarlót, azonban ez nem hallgatott a szóra. Sőt többször cimborákat hozott magával, akik, amikor Getvann nem akarta Muscát kiszolgálni, fenyegetően viselkedtek. Getvann erre jónak látta inkább tűnni és azt gondolta, hogy egyszer majd csak meg tudja Musca György a hiábavaló udvarlást. Izgalmas hetek teltek el ilyen módon.

Getvann sohasem merete a feleségét egyedül hagyni az üzletben, mert félt, hogy Musca oda talál éppen olyankor jönni és erőszakoskodni.

Tegnap estefelé Musca újra beállított a korcsmába. Eleintén csendesen viselkedett. Egyik félliter bort fogyasztotta a másik után. Késő este vacsorát is rendelt magának, utána pedig ismét bort. Egyszerre csak odaszólt Getvann Károlynak:

— No mi lesz, mikor mondasz már le a feleségedről?

Getvann nem válaszolt erre, mire Musca dühösen csapott az asztalra, hogy azon az edény csörömpölve ugrándozott. Aztán dühösen azt kiabálta, hogy fizetni akar. Getvann odament az asztalához és felsorolta számláját, Musca harminc leiel kevesebbet akart csak elismerni. Getvann erre megjegyezte, hogy ez a harminc leiel az étel, amit az asszony adott.

— Te bestia, — kiáltott Musca az asszony felé, — miért nem akarod az enyém lenni?

Aztán belenyúlt a zsebébe, az asztalra dobta a pénzt, ami a korcsmárosnak járt és eltávozott. Menetközben azonban öklével oldalba vágta Getvann. Nem télt bele egy félóra sem és Musca ismét beállított a korcsmába. Odament Getvannhoz és a szemébe nézett.

— Üss rám, ha mersz!
— Üss te, ha vissza akarod kapni az ütést.

Musca erre kétszer areul vágta Getvann, aki öklével sújtott támadójára. Musca belenyúlt kabátja zsebébe és onnan előhúzott egy asztali villát. Karját magasra emelte és a villával Getvann szemébe akart szúrni.

Getvann a jobb karját maga elé emelte és úgy kerülte ki, hogy Musca kiszúrja a szemét. A villa nyolc centiméternyire mélyen hatolt Getvann karjába úgy, hogy a szúrás nyomán kifröccsent a vér. Musca kihúzta sebből a villát és azt másodszor is

beleszurta Getvann karjába, majd harmadszor is szúrta és Getvann a fején sebesítette meg. Szerencse, hogy egy a házban lakó asszony, aki a lármára figyelmes lett és rosszat sejtett, két rendőrt hozott, akik a garázdálkodó Muscát elvitték a kapitányságra.

Ugylátszik, hogy a rendőrség nem tartották szükségesnek Musca őrizetbe vételét, mert később elengedték. Musca erre visszament a Buziási-ut 7. szám alá.

A korcsmát azonban már zárva találta, mire dühösen verte a korcsmáros ablakait, szitkozódott, fenyegetőzött és csak akkor ment el, amikor látta, hogy szavaira nem reagálnak.

Getvann Károly reggel feljelentést tett Musca György ellen a rendőrségben, amely szurkálás, életveszélyes fenyegetés, közbotrány okozása és becsületsértés miatt indítja meg ellene az eljárást.

Késik a fegyelmi bizottság döntése az iparostanonciskolai könyvek eladása ügyében

Temesvár, dec. 29.

Az iparostanonciskola ma délután hat órákor választmányi ülést tart, melynek tárgysorozatán többek között a tanonciskolai könyvek és írószerek körüli történet visszaélések is szerepelnek. Az elnökség részletes jelentést tesz a választmányának az ügy állásáról. A jelentés kiterjeszkedik arra, hogy az inasiskolák tankönyveit és iskolaszereit a mesterek által összeadott pénzen maga az iparostanonciskola és az anyagot az inasok között való kiosztás végett a tanonciskolák igazgatóinak boesátotta rendelkezésre. Legnagyobb meglepetésre azután az iparostanonciskola vezetősége megtudta, hogy egyes iparostanonciskolai igazgatók nagymennyiségű tankönyvet, írószert, füzetet és papirost megvételre kínálnak könyvkereskedőknek. Az iparostanonciskola erre visszavette az igazgatóktól

a könyveket és tanszereket, az egészről pedig jelentést tett a városi tanácsnak. A tanács az ügy megvizsgálására bizottságot küldött ki, amely azt javasolta, hogy azokat az iskolaigazgatókat, akiket ebben az ügyben vétseknek talált, három havi fizetésük elvonásával büntessék. A város állandó választmányja azonban nem fogadta el a bizottság javaslatát, hanem az ügyet a fegyelmi bizottság elé utasította. Az iparostanonciskola elnöki jelentése elkeseredetten állapítja meg, hogy a városi fegyelmi bizottság ebben az ügyben, noha már közel öt hét előtt került eléje, még mindig nem hozott döntést. Mint értesülünk, a mai választmányi ülés elhatározza, az iparostanonciskola lépéseket a városnál, hogy ebben a kérdésben minél előbb hozza meg a fegyelmi bizottság az ítéletet.

Kibékült végre Amerika két állama és elsimult a hónapok óta tartó veszedelmes feszültség

Washington, dec. 28.

Az Egyesült Államok és Mexikó között az utóbbi években állandó feszültség uralkodott. Az unióbeli tőke ugyanis felismerte azt a tömegtelen kiaknázási lehetőséget, melyet a mexikói gazdag petróleumterületek ígérnek és egyre-másra szereztek észak-amerikai vállalkozók maguknak Mexikóban — különösen a tengerparton és a határ közelében — nagy területeket. Az évek során a mexikói határterületeknek több mint háromnegyed része északamerikaiak tulajdonába került.

Ezek ott tulajdonuk őrzésére valószínű hadseregeket tartottak, a melyek gyakran koccantak össze a mexikói határőrökkel és nem egyszer véres catározásokra is került a sor közöttük.

Az ilyen incidensek állandóan diplo-

máciai konfliktusokat idéztek elő a két állam között. A helyzetet még élesebbé tette az a körülmény, hogy a mexikói kormány elhatározta, hogy az észak-amerikaiak által megvásárolt petróleumterületeket egyszerűen kisajátítja. Erre az Unióban a Hearst-lapok valószínű igató hadjáratot vezettek Mexikó ellen. Az északamerikai főke ki akarta erőszakolni a két ország között a háborút, mert azt remélte, hogy ennek során az Unió annektálhatja Mexikó északi részét és nem kell többet félni a petróleumvidék kisajátításától. Már nem egyszer úgy alakult a helyzet, hogy a két országot a háborútól csak egy hajszál választotta el. Mikor aztán a helyzet legkritikusabbá vált, maga Coolidge elnök vette kezébe az ügyet, aki közvetlenül kezdett tárgyalni Galles mexikói elnökkel.

A tárgyalásoknak most az az eredménye mutatkozik, hogy a két ország között a feszültség elsimult. A mexikói parlamentben ugyanis

törvényjavaslatot fogadtak el, amely kimondja, hogy az észak-amerikai petróleumvállalatoknak Mexikóban megszerzett területeit nem sajátítják ki, hanem azokra ötven éves koncessziót adnak és háborítlanul megengedik a petróleumtermelést.

Az Unió visszonzásul felfüggeszti azt a három esztendő óta fennálló rendelkezést, amely Mexikóban a repülőgépek és fegyverek kivételét nem enged meg. A politikusok ebben a meg egyezésben Coolidge diadalát látják.

Tatarozzák

a gyárvárosi román templomot

Temesvár, dec. 29.

A gyárvárosi román egyház küldöttsége járt tegnap délben a városházán és Georgevici Lucian dr. főpolgármestertől támogatást kért a gyárvárosi templom renoválására. Tiuera a Patrik dr. főesperes, Sora és Golumba lelkészek, Ardelean és Bálint János egyháztanácsi tagok voltak a küldöttségben. Tiuera főesperes hivatkozott arra, hogy a gyárvárosi új katedrális annak idején sem lett teljesen befejezve, a templom szentképei még mindig nem készültek el, azonkívül pedig sürgős belső és külső tatarozásra van szükség. Erre való tekintettel mintegy félmillió leire volna szükség és a város hozzájárulását szintén igénybe kívánja venni az egyházközség. Hasonló kérelmet terjesztett a megyei prefektus elé is. Georgevici főpolgármester ígéretet tett, hogy a városi költségvetés keretén belül a kérelmet a város vezetősége honorálni fogja.

?

Budapestre utazik?

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Otthon érzi magát

jól fűtött szobáinkban.

✱

Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg,

saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL PARK

nagyszállóda

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

A keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Felkérem a t. vevőimet, hogy szilveszteri- és újévi borszükségletüket idejekorán beszerezni sziveskedjenek, nehogy a kiszolgálásban fennakadás történjék.

Telefon: 189. **Tóth Sándor**
Mercur r.t.

MALNÁSI MÁRIA FORRÁS

Természetes alkalikus sósógyógyvíz. Gyomorégést azonnal megszüntet.

A legjobb nyálkaoldó gyógyszer. Mindenütt kapható.

Kutkezelőség: Brassó.

1723

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS, Timişoara Str. Vladimirescu 30

Hirek

Mesék a sirógépről

A mesét egy barátom mondja eképen:

— A feleségem kedves, bájos kis gyemekünket valóságos sirógéppé változtatta. Mosolygós, derűs ki gyermek volt ez is, mint más hasonló emberpalánta. Azonban a feleségem elkényeztette. Ha a kocsiban feküdt és kissé elgömbült a szája, mindjárt ringatta, vagy ami ennél még rosszabb, azonnal karjára vette. Azaz, hogy nem is ő vette a karjára, hanem csak rámszólt, hogy vegyem föl a gyermeket. Nem látom, hogy sir? Ha újságot olvastam és a gyermek kicsi kezével a lap után kapkodott, a feleségem azonnal kivette azt a kezéből és odaadta neki, hogy hadd tépje darabokra, ha úgy tetszik neki. Amikor ezért morogtam, feleségem mindjárt kész volt a replikával: micsoda apa vagyok én, aki ezt a kis örömet is sajnálom gyermekétől. Nem látod, hogy sir? Kérdezte a feleségem haragosan, ha esetleg ellenkeztem az újságátadásnál. És még ezerféle más zsarnoki kivánságát is mind sorra kell teljesíteni, még pedig azonnal teljesíteni a kis imposztornak, mert a feleségem úgy szoktatta, hogy minden megtörténik rögtön, amint akarja. Mert ha valamit nem teszek azonnal, mindjárt fölhangzik a fenyegető kérdés: nem látod, hogy sir? Így lett a kis gyermekemből valóságos sirógép. Olyan tökéletesen végzi a munkáját, hogy egy pillanat alatt képes a legkétségbeesettebb hölgységbe fogni. Művészi tökéletességgel sir, ordít.

— Hogy mi lesz ebből a sirógépből, mire nagyobb lesz? Hát egy elkényeztetett, kibíratatlan kölyök. Rettenetes kilátásaim vannak. Erről a sirógépről is írni kellene egy operettet. Vagy esetleg egy tragikomédiát? Csak aztán kétséges, hogy lenne-e eredménye. A kívánt eredmény az volna, hogy a sirógép megszűnne sirógépnek lenni. Ha a darabnak sikere lenne: akkor bizonyos még jobban sirna, hogy megmutassa, rászolgált a dícsőségre. Ha a darab megbukna, akkor azért sirna, hogy elmaradt a siker. Most jut eszembe, hogy hiszen ez a kis csöppség még azt se tudja, mi a szindarab és így hiába is írnia meg valaki a meséket a sirógépről. Már annyira vitt engem is, hogy összevissza beszélék. Hogy is jutottam erre a gondolatra? Sirnivaló. A feleségem sir, ha a sirógépet nem veszem fel, nekem pedig sirni volna kedvem, mert mindig fel kell vennem. Még magam is sirógéppé változom.

Én.

— **Stirbey volt miniszterelnök súlyos beteg.** Bukarestből jelentik: Lapjelentések szerint Stirbey Barbu herceg súlyosan megbetegedett és az egyik svájci szanatóriumban ápolják.

— **Változások a diplomáciai testületben.** Bukarestből jelentik: Még újév előtt **Brediceanu Cajus** drt, **Rio de Janeiró** követté, **Petruscu Comnen** berlini meghatalmazott miniszteré, **Boerescu Mihály** pedig berni követté nevezték ki.

— **Az antialkoholisták Szilvesztere.** A temesvári I. O. G. T. páholyok december hó 31-én este fél 9 órakor a józsefvárosi Polgári Kör helyiségeiben (Elite kávéház fölött) tartják meg műsoros teastélyüket. Belépti díj nincs. Tea kötelező. Vendégeket szívesen látnak.

— **Kinevezések a temesvári rendőrségen.** Giuchici György volt rendőrtisztviselőt a belügyminiszter reaktiválta és a temesvári rendőrprefektúrához első osztályú rendőrkomisziárussá nevezte ki. Giuchici szolgálati beosztását **Crenian Aurél** rendőrprefektus fogja meghatározni. **Suciu Tiberiuszt** a belügyminiszter napidijasi minőségben a temesvári rendőrprefektúrához harmadosztályú szubkomiszárrá nevezte ki.

— **Korai hír Titulescu utazásáról.** Milanóból az a fantasztikus hír érkezik, hogy **Titulescu román külügyminiszter** több heti üdülésre hét-főn **San Remóba** érkezett. Hír szerint január közepén valószínűleg meglátogatja **Mussolinit** is. Ezzel szemben az igazság az, hogy **Titulescu** eddig nem hagyta el Románia területét és bukaresti lakásán tartózkodik.

— **A temesvári zsidó ifjúság kulturdelutánja.** A **Barisszia Herzl** és **Aviva Herzlija** most tartották meg kulturdelutánjukat, amely a legteljesebb siker jegyében zajlott le a zsidó liceum tornatermében. Az ünnepi beszédet **Vermes Ernő** tartotta, míg a konferanszié tisztjét **Grósz Ignác** látta el. Műsoron voltak szavazatok, magán-számok és egyfelvonásos aktuális szindarab, amelyet **Kohn Miksa** rendezett és amelyben **Koleker Hajnal**, **Izrael Jenő**, **Schattlesz Lajos**, **Wartenfeld Oszkár**, **Weitzen Dezső** és **Gáspár Jenő** arattak osztatlan sikert. A közönség nagyszerűen érezte magát és a temesvári zsidó ifjúság kulturdelutánja minden tekintetben nagyszerűen sikerült.

Január hó 1-től Rusakoff akrobatikus táncduett a Royal-kávéházban.

— **A Gyárvárosi Társaság** évtizedes tradícióihoz híven az idén is gondoskodik arról, hogy tagjai és családjaik hangulatos Szilveszter-est keretében búcsuzzanak a tovatűnő esztendődtől. Szombaton este a kör összes helyiségeiben műsoros szilveszteri mulatság lesz, amelynek változatos és szórakoztató programja után kitűnő cigányzene hangjai mellett reggelig tartó tánc következik. Belépti díj nincsen és a kör vezetősége a tagokat, családjaikat és vendégeiket szívesen látja.

• **A Lloyd-Tavernában** még pár napig látható **Beyer és Waldner** a legjobb bécsi groteszkkomikusok és a többi elsőrangú számok. Asztalok Szilveszter-estére lefoglalhatók. Telefon 3—83.

— **Igazságügyi áthelyezések és kinevezések.** Bukarestből írják: **Popa Nistor** dr. billédi vezető járásbíró, akit nemrég neveztek ki **Billédre**, most **Kolozsvárra** helyezték át. **Buziásra Efrimescu** Konstantint neveztek ki járásbíróknak. **Popa helyébe Crasovan Traján** dr. volt árvászéki ülnök kerül **Billédre** járásbíróknak. **Vasile I. Dobret**, a temesvári városi járásbíróhoz beosztott bírót, a székelvudvarhelyi törvényszékhez neveztek ki bírónak, helyére pedig **Farcașanu Miklóst** Székelvudvarhelyről **Temesvárra** helyezték át.

— **Hatvány Lajos bíróság elé kerül.** Budapestről jelentik: Az emigrációból önként visszatért és letartóztatásba helyezett **Hatvány Lajos** báró ellen a tárgyalást január hó negyedikére tűzték ki. A tárgyalás a Török-tanács előtt fog lefolyni.

— **Évi zárlat a városi házipénztárnál.** Temesvár város állandó választmánya ezúton is tudomására adja Temesvár város közönségének, hogy a városi házipénztár az évszárlatra való tekintettel, december hó 29, 30 és 31 napjain semmiféle be- és kifizetést nem eszközöl. A városi adóhivatal azonban tovább működik.

— **Az amerikai magyarok története.** Newyorkból jelentik: **Kende Géza**, a Clevelandban megjelenő Szabadság szerkesztője, két kötetben megírta és kiadta az amerikai magyarság történetét.

— **Kétszáz vagon pulykát eksportáltak.** Budapestről jelentik: A magyar eksportőrök idén a karácsonyi ünnepekre kétszáz vagon levágott pulykát szállítottak ki Londonba. A hirtelen beállott hideg miatt azonban negyven vagon nem kelt el.

— **A Magyar Párt gyárvárosi tagozata** szombaton este a gyárvárosi Vigadóban nagyszabású műsoros és tánc-cel egybekötött Szilveszter-estét rendez. Az est tiszta jövedelmét a magyar főiskolai hallgatók támogatására fordítják.

— **Háztulajdonos és lakó példás jóviszonya.** Néhány nap előtt — mint megírtuk — meghalt **Olariu Elena**, gyárvárosi közbeesülésben álló háztulajdonosnő. Három házat fiaira hagyta végrendeletében, amely azonban megemlékezik lakóiról is. Meghagyja, hogy régebbi lakói három hónapon keresztül ne fizessenek lakbért. A háztulajdonosnő és a lakók között mindenkor példás jóviszony volt és az elhunyt lakói bizonyára kegyelettel emlékeznek meg **Olariu Elenáról**.

— **Tízezer dollárt raboltak egy gazdától.** Monostorról érkezett híradás szerint a községben vakmerő rablás történt. **Hegyes István** gazda nemrég tizezer dollárt kapott Amerikából, melyet otthon őrzött. A múlt éjszaka rablók hatoltak be hozzá és fenyegetéssel kényszerítették, hogy a tizezer dollárt adja át nekik. A rablásról a temesvári ügyészséghez eddig semmi hír nem érkezett.

— **A fogház lakóinak karácsonya.** Az ügyészségi fogház foglyai, mint máskor, ebben az esztendőben is megünnepelték a karácsonyt. A százharmenékét fogoly, köztük öt nő, a kápolnaterembe vonult, melyben számukra karácsonyfa volt felállítva. **Golumban** a lelkész istentisztelete után szétosztották a foglyok között az ajándékokat. Egyedül **Sánta ügynök** gyilkosa, **Kostyál József** vonakodott az ajándékok átvenni. Kijelentette, hogy szegényen magát és nem méltó az ajándékokra.

• **John-féle gőzmosógépek, takaréktűzhelyek,** állandóan égő kályhák a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig kaphatók **Schertner Ottónál** Timisoara, Belváros.

— **Hóviharok Angliában.** Londonból jelentik: Egész Angliában nagy hóviharok vannak, amelyek miatt a vasutforgalom sok helyen szünetelni kénytelen. London és Páris között a táviró vezetékéi elszakadtak. Canterburyben az ár háromszáz épület elöntött, aminek következtében ezer ember hajléktalanná lett. A La Manche csatornán a hajóforgalmat teljesen be kellett szüntetni, amire tizenkét év óta nem volt példa.

LEEPITES A KOLJZSVÁRI VÁROSROSHAZAN. Kolozsvárról jelentik: A belügyminiszteriumból tegnap rendelet érkezett a kolozsvári városházára, mely rendelet a költségvetés redukálása mellett a tisztviselők számának esökkenését is követeli a városi tanács elhatározta, hogy a tisztviselőkart leopíti és csak a legszükségesebb hivatalnokokat tartja meg. A belügyminiszteri rendelet a város tisztviselőkarában érthető izgalmat váltott ki.

— **A zsidóság országos böjtnapja.** A december hó elején történt nagyváradai és kolozsvári rombolások a egész ország területén lakó zsidóságban gyász és fájdalom érzetét keltették. Az erdélyi és bánági zsidó hitközségek külső megnyilatkozásban is kifejezést akarnak adni a gyásznak, amely az ország zsidóságát érte, ezért egységes megállapodás értelmében a erdélyi és bánági zsidóság ma, december huszonkilencedikén, országos böjtnapot tart. A böjtnap alkalmával a temesvári zsidó templomokban dél után öt órakor gyászistentiszteletet tartanak. A gyászistentiszteleten a temesvári zsidóság teljes számban fog megjelenni.

— **Ujváry Károly bucsuja.** Ujváry Károly, Temesvár kedvelt komikusa, aki egy hónapon keresztül szórakoztatta a közönséget a Palace-kávéház műsorán, bucsuzik és csüörtökön, e hó huszonkilencedikén lép fel utoljára teljesen új műsorával. Minden egyes látogató a bucsufel lépés alkalmával egy autogramot, vicckönyvecskét kap. Asztalokat egész napon át lehet lefoglalni a Palace kávéházban.

Január hó 1-től szenzációs világ városi attrakciók a Royal-kávéházban

— **Temesvári tanító halála** Budapest. Budapestről érkezett jelentés szerint **Eberstein Ferenc** volt temesvári iskolaigazgató ötvenhárom éves korában meghalt. **Eberstein Ferenc** igen népszerű ember volt Temesvárott, ahol az imperiumváltozásig működött. Akkor repatriált és a kőbányai elemi iskola igazgatója lett. Halálát özvegye, három fia és nagy-számu rokonság gyászolja.

— **Hivatalosan is halottak.** Washingtonból jelentik: A december 17-én el-sülyedt **S. IV.** tengeralattjáró hajó harminckilenc főnyi személyzetét hivatalosan halottnak nyilvánították. A buvárok folytatják a hajó kiemelési munkálatainak előkészítését. A munkát azonban nagyban hátráltatja a víz hidegsége, mert egy buvár leg-feljebb háromnegyed órán keresztül képes a víz alatt maradni.

— **Meghívó.** Az Ipari Munkaadók Szindikátusának lábbeli készítő csoportja december hó 31-én fél 9 órai kezdettel kedélyes Szilveszter-estélyt rendez, melyre az össziparosságot családjukkal ezúton tisztelettel meghívja. Belépődíj nincs. Szórakozásokról gondoskodva Száz pár cipő lesz kisorsolva. **Radó Berci** elsőrendű zenekara játszik.

— **Liuba Kornél képkiallítása** tegnap délelőtt nyílt meg a temesvári ipariskolában nagy közönség jelenlétében. Az érdekes és értékes tárlat kritikai méltatására legközelebb visszatérünk.

— **Hirtelen elhunyt törvényszéki főelnök.** Aradról jelentik: **Barbur** a Szevér dr. az aradi törvényszék főelnöke, negyvenkilenc éves korában hirtelen elhunyt. A törvényszéki főelnök résztvett **Gergely** aradi püspök által rendezett ebéden, amely után otthon rosszul lett és pár pernyi kínlás után kiszenvedett. Halálát szívizélhűdés okozta. A régi magyar bírói karból származott és puritán jellemű közéletű férfi volt. **Barbura** temetése tegnap déltán két órakor ment végbe az aradi törvényszék aulájából. Az összes igazságügyi tiszteltek és a jogászvilág számos előkelősége vett részt a hirtelen elhunyt törvényszéki főelnök temetésén.

Royal Kávéház Varieté és Royal Bár

helyiségeiben 1927 december 31-én nagy

Szilveszteri Estélyt

rendez serpentin- és conffetti csatával és táncversennyel egybekötve.

Malacsorsolás

A táncverseny minden egyes résztvevője díjat nyerhet — Szenzációs újévi fánkok és frissen sült malacpecsenyék állnak a m. t. vendégek rendelkezésére.

A kávéházi műsor kezdete pont 10 órakor.

A bárban 12 órakor szenzációs éjféle műsor kezdődik.

Asztalrendelés-k tel: 2-87.

A n. é. közönség pártfogását kéri **Gombás István** kávé.

KISEBBSÉGI BLOKK LENGYELORSZÁGBAN. Varsóból jelentik: Lengyelország kisebbségi vezetői tanácskozásokat folytatnak egységes lengyel kisebbségi blokk megalakítására vonatkozólag. A tárgyalások sikerrel kecsegtetnek és valószínű, hogy a közeli napokban a blokk már megalakul.

Kiállítás a gyárvárosi művészházban. A temesvári művészek kollektív kiállítása, amely karácsony előtt nyílt meg a gyárvárosi Andrassy-ut 1. szám alatt levő művészházban, a közönség állandó és nagy érdeklődésével találkozott. A kiállítás még mindig nyitva van és naponta délután kilenc óráig estig tekinthető meg. A kiállításon Varga Berci, Kóra Nándor, Pálipny Gyula és Solymásy Adolf festők, valamint Gál Endre és Rotschingk szobrászok művei szerepelnek.

A vendéglősök szilveszteri záróaja. A rendőrprefektúra értesíti a vendéglősöket, hogy szombaton, Szilveszter-napján a rendes zárórán túl minden külön kérelmezés nélkül nyitva tarthatnak, a záróameghosszabbítási díjakat azonban legkésőbb január hó 4-ig tartoznak megfizetni.

Elsülyedt hajó. Konstantinápolyból jelentik: A Márvány-tengeren tegnap a sűrű ködben két hajó összeütközött és elsülyedt. A hajók személyzete és az utasok közül az eddigi feltevések szerint száznegyven ember a tengerbe veszett.

Rendőrségi harc hat halottal. Newyorkból jelentik: Két szomszédos városka, South-Pittsburg és Marion-County, egyre vetélkednek egymással és ennek a vetélkedésnek az lett a következménye, hogy rendőrségeik rossz viszonyba kerültek egymással, mert mindegyik azt állította magáról, hogy különb, mint a másik. A két városka rendőrtisztviselői most az utcán egymásnak támadtak és valóságban utcai harcot vívtak. A harcok hat halottja és tizenkét sebesültje van. A rendet végül is a szomszéd város nemzetőrsége állította helyre.

Tragikus alternatíva. Budapestről jelentik: Pesterzsébeten egy Nádor-utcai ház második emeletéről leugrott S t e d n e r János, aki valamikor gazdag ember volt, most pedig mint munkanélküli a legnagyobb nyomorban tengődik. Kisebb zuzódásokon kívül esodálatsképpen semmi baja nem történt. A mentőknek kijelentette, hogy mielőtt tettét elkövette volna, úgy gondolta, hogy vagy meghal, vagy pedig súlyos sérüléseket kap. Ha meghal, úgy egyszerre vége minden inségének, ha pedig megsérül, úgy kórházba került, ahol majd ápolják és nem kell lakás nélkül a hideg utcán bolyongania.

Szilveszter-est az Erzsébetvárosban. A Temesvári Erzsébetvárosi Polgári Kör f. évi december 31-én, szombaton fél 9 órai kezdettel az erzsébetvárosi „Michels” (Novotny) vendéglő összes termeiben nagy Szilveszter-est rendez. Vendégeket szívesen látnak. Belépődíj tagoknak 40 lei, vendégeknek 60 lei adóval együtt.

Megoperálták a volt főkapitányt. Z s i v á n o v i e s Mihály dr. nyugalmazott rendőrkapitány nemrég megbetegedett és kénytelen volt magát súlyos gyomoroperációnak alávetni. Az operáció, miként értesülünk, kitűnően sikerült és a volt főkapitány állapota már öröndetesen javul.

Csalás miatt letartóztatott ügyvéd. Budapestről jelentik: Az utóbbi időben számos feljelentés érkezett a rendőrséghez C s i k y Dénes előkelő erdélyi származású ügyvéd ellen, akit csalással és kaucióikkasztással vádoltak. Csikynek azonban mindig sikerült magát tisztáznia. Csikyt, akit a múlt héten az ügyvédi kamara felfüggesztett az ügyvédi gyakorlat alól, most ismét feljelentették. A rendőrség a feljelentés alapján az ügyvédet előzetes letartóztatásba helyezte.

Ha visszajönne...

Írta: H. J. Magog

Mareuil ur izmos termetű, szép szál szakállas fiatalembert tuszkolt befelé az ajtón maga előtt:

— Urasága a Fox-cég képviselője Sanghaiból; vevőnk, — lihegte lelkesedve. — Oly kedves volt, hogy elfogadta meghívásomat. Velünk ebédel.

— Gyenge kis ebédet kap uram, de hát majd pótolja a sziv, a szívesség, — mentegetődzött Mareuilné.

— Mi mindent szívvvel adunk, — tódította a férje — úgy fogadjuk önt s úgy tekintjük, mint családtagot... Tessék, még a távollevőkre is gondolunk. A feleségem mindig igy gondolt több terítéket tétet fel, az asztalunknál mindig van egy üres hely... valakié, aki nincs itt, aki eltávozott közülünk: a fiamé...

A vendég félt ugyan, hogy talán valami fájdalmas sebet tép fel, viszont úgy érezte, hogy udvariasnak kell lennie, hát óvatosan megkérdezte:

— Talán uton van a kedves fia? Vagy talán...

— Nem, nem, isten ments, nem: tiúnt el, legalább is ebben reménykedünk...

— Reménykednek? Tehát a jenesenek felőle ujabban híreik?

— Husz év óta nem tudunk róla semmit. Tizenöt éves korában megszökött... szerencsét próbálni, amint mondta. Harmencöt éves most, körülbelül az ön korában van, uram. Vajjon gondol-e még ránk? Itt bizony senki sem felejtette el őt...

— Senkitem! — zugta utána karban a család...

— Ez szép, — szólalt meg most az idegen — de husz év alatt sok minden megváltozik, sok új érdek keletkezik s meglehet, hogyha a fiuk visszajönne, feszélyezné önöket, kellemetlen volna mindnyájuknak.

— Hohó, fiatalember, — tiltakozott felhevülten a nagyiparos — látszik, hogy ön még nem apa. Ha a fiam visszajönne, egyszerűen ennyit mondanék neki: „Fiam, ott a helyed. Várt rád.” És az egész család tapsolna hozzá...

— Gúnyos szikra villant a vendég szemézőgletében:

— Próbálják meg komolyan elképzelni ezt a visszatérést. Megjelenhet-

-----

Nyugalomba vonul a téglagyár igazgatója. J a n o v i c i Dusán, a városi téglagyárnak közel két évtizeden át működő igazgatója, legközelebb nyugalomba vonul. A mindenkor lelkiismeretes munkásságu vállalati vezető elérte a zolgálati korhatárt és ezért maga kérte nyugdíjaztatását.

Ludtalg-járvány Angliában. Az angol hölgyközönség között egy, ha nem is veszélyes, de rendkívül kellemetlen járvány dul: ijesztő mértékben szaporodik a ludtalgak száma. Az orvosok és cipőkereskedők az angol lapokban közölt nyilatkozataikban kijelentik, hogy nem emlékeznek ennyi ludtalgas nőre, mint amennyi mostanában szaladgál Albionban. Az orvosok szerint a ludtalg-járvány oka a modern női cipő.

Január hó 1-től Lya Formes német kupléénekesnő a Royal-kávéházban.

Az új színház megnyitó előadása. A város vezetősége meghívta B o t o i u krajovai színházigazgatót, hogy a január hó tizenötödiki színháznyitási részleteit végleg megállapítsák. Az igazgató megérkezett és ebben a kérdésben tanácskozást folytatott G r a d i n a r i u Emil kulturatanácsnokkal. Az összes előkészületek megtörténtek, a krajovai prózatársulat B a r s a n Vörös rózsák című darabjával nyitja meg a három hónapra tervezett szezont. A várossal folytatott megbeszélés során rendeződött a művészi program minden részlete és a helyérek kérdése is.

ne itt, mint valami idegen, hogy előbb kikémlelje a helyzetet. Tegyek fel, hogy ez az idegen megindultan felkel a helyéről és megindul az üres hely felé, amelyet ép az ő számára tartottak fenn...

Ezzel a vendég felkelt és valamennyiük megdöbbenésére megindult az üres hely felé. Mareuilné egészen megrendülten tárta ki karjait s úgy dadogta:

— Pierre, csakugyan te vagy az?

— Ez csupán feltevés, — józanította ki az idegen — de azért arra kérem önöket: tegyék fel, hogy én vagyok az, akit várnak.

Figyelte az arcokat, amelyek fokozatosan elkomorultak. Mindenki riadtan tekintett rá, erre az oktanul felidézett kísértetre. Elsőnek a vőcsattant fel, kaján és ellenséges hangon:

— Értsük meg egymást. Ön akkor utazott el, mikor én feleségül vettem a nővérét... Egyességet kötöttünk. Megegyeztünk abban, hogy atyja után én leszek a gyár igazgatója... Ha önnek az a szándéka, hogy visszajöjjön...

— Mégpedig úgy, hogy itt megtelepedjél, — vágott szavába élénken a nővér — akkor inkább mindjárt megmondom, hogy ez lehetetlen. Minden szoba el van foglalva. A gyermekeimet mégse lehet kihajigálni az utcára, hogy neked helyet csináljunk!

— No, látják, — vont a le a következtetést az idegen, szörnyen kellemetlen volnék önöknek... már tudnillik, ha én volnék Pierre...

Főlkelt és visszament a helyére. Mindenki föllelékzett.

— Ez csak tréfa volt... dadogta Mareuil ur reménykedve.

A fagyos hangulat csak akkor engedett fel, mikor a vendég eltávozott.

— Eredeti ember... dörmögte Mareuil ur.

— Tapintatlan! — vágta rá kíméletlenül a vő. — Efféle tréfákat nem szokott az ember megengedni magának.

— Vajjon csakugyan tréfa volt-e? — sóhajtott magában szomorúan és ábrándosan... az anya.

Eftimiu Viktor utódja. E f t i m i u Viktor, a kolozsvári nemzeti színház és az opera művészeti igazgatója, tudvalevőleg lemondott állásáról, mert nagyszabású terveit nem volt képes megvalósítani. A miniszter most a román nemzeti színház és opera vezetésével ideiglenesen B a n e s e n u kolozsvári egyetemi tanárt bízta meg. Hir szerint az opera igazgatója P a v e l Konstantin főrendező, a nemzeti színház igazgatója pedig B a r s a n Z. az ismert író lesz.

Január hó 1-től Spánia excentrikus akrobaták a Royal-kávéházban.

* A „Royal”-kávéház vezetősége tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy f. hó 15 től kezdve ismét bevezette a világvárosi műsort a kávéházba. Kávéházi műsor kezdete 10 órakor. A barban külön műsor 12 órakor. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri G o m b á s István.

— Csináltassa meg 1928. évre szóló esillagászati horoszkopját Missis Mauddal, a kiváló jósnővel, Bratianu (Uri-utca) 4. Józsefváros.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

— Tilos fiataloknak szeszt adni. Budapestről jelentik: Az a törvény, amely Magyarországon az alkohol kiszolgáltatását korhatárhoz köti, január hó 12-én lép életbe. Ettől az időtől kezdve tizennyolc éven alóli egyéneknek nyilvános helyeken szeszt nem mérnek ki. Hirlik, hogy a népjóléti miniszterium a törvényt még életbe léptetése előtt enyhíteni fogja.

NINCS NYOMA AZ AMERIKAI PÍLÓTANŐNEK. Newyorkból jelentik: Azok a kutatások, amelyeket két nap óta az eltűnt Greyson pilótáné és társai után folytatnak, eredménytelenek maradtak. A Los Angeles repülőgép Halifax környékét száz mértöldnyi kerületben felkutatta, azonban az eltűnt Dawn repülőgépnek nem tudott nyomára akadni.

MOZI

Beiv. moziában:

Szerda és csütörtök

december 28. és 29.

Gyár. moziában:

szombat és vasárnap

dec. 31. és jan. 1.

Mehalaj moziában:

kedd, január 3.

Segítség, megnősülök!

Kedélyesség és vigság

Elsőrangú modern vigjáték, amelyben H. Porten-nak, a nagy művésznőnek kettős szerepe van. A művésznő legjobb alkotása. A filmet mindenhol nagy lelkesedéssel fogadták.

A főszerepekben:

Henny Porten Angello Ferrari

Monopol: Lager-film, Oradea.

TEMESVÁRA
BULEVARDUL CAROL NR. 6.

Őszkor és télen cipőkre legjobb a vörös, barna, szürke és fekete színű recézett Ceylon Crepe-talp.

Hó- és sárcipőket

fekete recézett gumival olcsón ujjakká javítunk.

Csak a 12367. sz. a. román szabadelm versenyyképes.

Kiváló minőség! Tartós! Szép kivitel!

„PITROFIN” műhely

Józsefváros, Bul. Carol (Hunyadi-u) 6

Primăria Municipiului Timișoara.

No. I. 35472/1927.

Publicatiune

Se aduce la cunoștință pensionarilor publici că dela 2 Ianuarie 1928 începând în primele zile ale acelei luni să se prezinte personal la Sectorul Administrativ în care locuște, aducând cu sine Buletinul roșu de înscriere la Broul Populației, în cauza obținerii certificatelor de pensie ce trebuie să prezinte anual la Administrația financiară.

Timișoara, la 21 Dec. 1927.

Primăria Timișoara.

Színház

Die Gefangene

Nevezük őket bár lesbikáknak, szafistáknak, vagy tribádáknak, takarjuk el létezésüket szemérem fátyolával, mégis voltak, lesznek mindig elévéltek, beteges képzeletű nők, kik ellenállhatatlan belső kényszertől sodortatva sietnek titkos fájdalmas találkozóra. Az élet szomorú hajótöröttjei ők, kik egymás karjaiban keresik a boldogságot, mert idegen számukra a természetes szerelem: — a férfi.

Tegnap a németek színpadán láttuk a francia Bourdet darabjában a téma kibontakozását. Aktuális téma, mert a művészet mindig aktuális, hiszen az eleven életet adja vissza. Nem véletlenség, hogy e kérdésnek nemcsak a tudomány, hanem a belletrisztika terén is oly nagy az irodalma. Minden nagy világkatakizma moesarából felburjánzik a beteges szenvedélyek lánvirága, s ha a mai világ városok életét figyeljük, ugyanazokat a dekadens villanásokat látjuk a barok, dancingok és music hallok kokainos, éteres ködén át, mint Assíria, Bizánc, a cézári Róma, a hanyatló Athén éjszakáin, heteirák és dikteriádok idején, XV. Lajos rothadó Franciaországában, mikor már előre küldi rőt fényét a közelgő forradalom.

A nők elférfiasodása és a férfiak elnőiesedése, a szmoking tolettje nem muló divat, mélyebb annál. Pszichológiai jeladás, hogy az élet anarcizáját nyomon követi a nemek összekeveredésének, a szerelmi életnek anarchiája most is, mint mindenkor máskor, mikor a történelem egy nagy fejezete lezárul, s az emberiség újra ismeretlen jövő elé indul. Franciaországban Bourdet, Németországban Hans Kallenecker szólaltatta meg már régebben ugyanezt a hangot A Schwester című drámájában. A világvárosokban hol összetalálkozik minden, ami jó s minden, ami rossz, komoly veszedelme lett e mindjobban elharapódzó szenvedély már magának az élet fundamentumának is; a házasságnak. A nőszerelem hívei ma már egy óriási internacionális szektát alkotnak, lapjaik vannak s ami a legveszedelmesebb a közre, valóságos propagandamunkát folytatnak.

Ezt a kínzó problémát tárja fel merész kézzel Bourdet s mindig megmaradva az irodalom és magasabb tendenciák szövegében, éles megrendítő képpel vetíti elénk egy család tragédiáját. A feleség megszállt lélek, démonikus hatalmában egy ilyen férfi-asszonynak, kit a színpadon nem is látunk, csak a távoiból sugározza bódító mérgét. A szegény fiatal nő menekülni szeretne önszenvedéle fojtogató karjaiból, de nem tud, ölmussal ül rajta a lidére. Férje imádja, de hiába minden, nem tud megtisztulni a biborszerelme izzó tüzeiben sem. Már egy éve élnek együtt... A legforróbb ölelések között is hideg márványszobor, sőt annál is kevesebb: megfoghatatlan árnyék. A természetet nem lehet megváltoztatni. És a férje végre is mit tegyen ezzel az anatómiai torzával? Ott hagyja. S ő? Fáradtan, porig alázza megindul. Viszsa. A másikhoz. Így parancsolja kegyetlen végzete.

A rendező és a színtársulat mélysegesen átgondolt előadásban hozták ki az érzékeny téma minden nüansát. Elli Kollo az asszony szerepében hatalmasan fehmagasdott. Ő vitte az előadást. Voltak hangjai, melyektől bensőnk még most is reszket. A harmadik felvonásban egy pillanatra olyan volt, mint egy szétnyíló véres seb. Egy meddő asszonyi sors minden kétségbeesése patakzött igazán hulló könnyei nyomán. Richard Felden méltó partnernek bizonyult. Markáns egyénisége, lényének acélszürke eleganciája, klasszikus kontrasztot adott a eselékmenynek. Finom férfiasága nagyvilági szalonok levegőjét áraszt-

totta a színpadra. Kellemes, üde oázisként virított a szenvedélyek forgatagában Márta Bianchi, egy enniválóan feccgő párisi asszonyka szerepében, teli bájjal és charmeval. Élesen megrajzolt jellemeket nyújtottak Wilhelmi az apa s Kende a másik férj szerepében.

E minden ízében nyugati mértékű előadás egyik legszebb teljesítménye eddig a német művészeknek. Szaszufolt ház nem is fukarkodott az elismeréssel. Zugó tapsviharral köszönte meg a gondolatokat ébresztő kivételes élményt.

Flaneur.

A német színtársulat bucsuelőadásai. A német színtársulat ma este Sudermann egyik leghatásosabb darabját, Die Raschoffst mutatja be, diszelőadás keretében. Pénteken este az utóbbi évek legsikerültebb vigjátéka, Plachsmann mint nevelő kerül színre.

Ujév napján délutáni előadás keretében a társulat megismétli ezt a kiváló vigjátékot. Január elsején este Galsworthy, a világhírű angol író legújabb darabjában, a Szenzációban, vesz bucsut a társulat Temesvártól. Jegyek az összes előadásokra, valamint a szilveszteri kabaréra, elővételeben a színházi pénztárnál.

Novák Irén bucsut mond a színpadnak. Novák Irén drámai színésznő Temesvárott sok forró est központjában állott. Igazi színművésznő és nála a színészet nem pusztán foglalkozás, hanem hivatás. Novák Irén, aki harminchárom esztendő óta működik ezen a szép, de rögös pályán, most elhatározta, hogy bucsut mond a színészetnek. Aradon, ahol pályáját kezdte, akar a közönségtől elbucsuzni. Az aradi színház január elején hozza színre a Vénleányok című vigjátékot, amelyben Novák Irén bucsuzik a közönségtől.

Irodalom

Markovics Rodion:

Szibériai Garnizon

Lüktet, vágat az élet, sodorja az ár az embert, az életküzdelmek megizmosították, megacélosították egész idegrendszerét. Azoknak, akik megjártuk a borzalmak táját, akik voltunk a Doberdón és hónapokig találtuk magunkat szemközt a veszéllyel, most jóval egy évtized múltán megállást parancsol egy visszánézés: Markovics Rodion könyve. A háborúról, annak szenvedéseiről és a hadifogságról írt hősi eposz — prózában. Ez talán legpontosabb meghatározása Markovics Rodion könyvének. És ha szétnézünk a világirodalomban, kutatunk és keresünk, nehezen akadnánk párjára. Eposza ez a könyv magának a háborúnak, eposza ez a könyv az ember lelki egyensúlya megbicsaklásának, apo-

teozisa a hadifogoly szenvedésének. Egyedül önmagában álló mű és ha ma még az az osztályrésze, hogy idegenül és értetlenül állanak vele szemben az emberek, az idő igazolni fogja Markovics Rodiont, aki nem tett mást, érző, vérző szívét vetíti az ember elé, a szívet, amelyet megkínzott és megsanyargatott a háboru, a hadifogság és könyvet írt sok százezer ember nevében. Százszekrek nevében, akik mentek a trombitaszó után, mert hívta a parancs, akik verekedtek, ha kellett küzdöttek, mert kötelesség volt és a hadifogság keserves kenyerét ették, mert ez adatott sorsul nekik. Markovics Rodion könyve regénye az Embernek, aki vezekelt a szomorú hadifogságban, akár a fagyos Szibériában, vagy a magyar rónán, vagy Szi-

beria enyhe ege alatt. Mert fo-

volt...
A Szibériai garnizon úgy ínt mint egy szentimentális vidéki történet, tele illuzióval, tele bájjal, tele csendes melancholiával, tele elgondoltsággal, tele akarásokkal és válmokkal és a szerző megtorpanásakor azon az emlékezetes forrágnapi napon megjelentek a moztási falragaszok. És innen a szítmár csak vérzőszívű krónikása az eményeknek, amelyek gigászi elragadják, viszik. Sorozzák, felpázmegy, ott van pár napig és hadságsába kerül. Erről szól a regény, lyet szerzője kollektív riportregénynek nevez. Talán azért, mert alakon át ezer és százezer ember hozzánk. És szól a sokezer ember nek fiát felpántlikázva vitték az adöklő háboruba és egyik sem tud, hogy lesz-e még ebben az életben szontlátás.

Markovics Rodion végigvonult szemünk előtt az Embert, aki roppan, már-már elveszti lelki súlyát, a kétségbeesés, a megökönyvékezi és akkor, amikor a szebbet, a legdrágábbat veszti szabadságát, akkor magához tér, eszmél, bírja a rabigát, bírja a ságot, megizmosodik, megacélos és bir minden szenvedést és küzölte lebeg az egyetlen remény, mert hazakerül, haza, ahonnan egy felpántlikázva, trombitaszóval esinadrattával kísérték az emberit göhidra.

Kollektív riportregénynek neve szerző a művét. Én a kollektivitását csupán abban látom, hogy a szerző a mű megírásakor bizonytalanul érezte magát. Nem tudta még, nem érezte, hogy az ő szenvedése Ember szenvedése volt-e és így jut arra a gondolatra, hogy önmagálenőrzése céljából kérje mindazokat, akik végigélték és végigszennvedték a hadifogságot, jutassák el hozzá az eményeiket. Meggyőződésem, Markovics Rodion könyve már kész volt akkor, amikor a sokezer írás bekeztett hozzá.

Markovics Rodion naplóalakban megírhatta volna regényét. De imtette. És ez az ami őt íróvá avat. Mert csak írói készséggel lehet alakokat jellemezni, csak kivéte tehetséggel lehet egy egész szaknak és embereinek portréját megfesteni, amint ezt Markovics Rodion teszi. Szakavatott tollal nyult ah hozzá, amit eddig a nagy világ számtalan naplóírója és memoárírója nem tett meg. Mintha előtti élne a volt k. u. k. hadsereg ak Kollár főhadnagya, mintha itt énének a szívünkben még a k. u. drilljét, meg itt látnám magam el Steiner őrnagy urat, akinek a smoru hadifogságban is minden fontosabb volt a mindennapos rap. És ott vannak a jó közvitétek, a n telen hősök, akik meghalni ment, akik mentek szibériai vasutat épít és sanyargatanni magukat a szom hadifogságban. És könnyes emlé állít a háborus apának, aki a mes hadifogságban sínylődő fiával u tudatja, hogy az anya már nincs, anya meghalt, hogy a levelezőlap csak egy írja alá: esokol apád.

Mindezekben az apró mozaikok rejlik a könyv értéke, mindezekből mozaikokból esillog ki Markovics Rodion művésze. A háboru hősi epos prózában Markovics Rodion könyv. Olvassák el azok is, akik nem volt a harctéren és talán itthon keresték aranyat, amikor a többiek a galie földön fagyoskodtak. És olvassák azok is a borzalmak könyvét, ak csak gondolatban tanultak meg írni a háborútól. Markovics Rodion könyve megéri a fáradságot.

És még néhány szót a címlapr. Amit a szerző betűbe öntve adott visza, azt Papp Aurél, ez a nem paleottájú művész, megdöböntő realmussal érzékeltette. A könyv izlés kiállításban a Kolozsvári Lapkiadó nyomdájában készült.

Grósz Dezső.

30 éve fennálló 46 fióküzlettel rendelkező

legnagyobb **Linoleum** áruházban
bizalommal vásárolhat.

HAAS LIPÓT

Főlerakat: TIMISOARA, LLOYD-SOR Telefon 10-31

Lerakatok: CLUJ, ORADEA-MARE

Viaszosvászon:

asztalok bevonásához remek mintákkal, 78 cm. széles	90-
100 cm. széles	115-
115 " " " " " "	135-
Bőrvásznak kárpitosok, kocsi- és autógyárosok részére 128 cm. szélességben már 90-leitől	

Linoleumok:

67 cm. szélességben	85-
90 " " " " " "	110-
Linoleum padlóbevonásra, perzsa, parketta vagy egyszínben 200, 250 és 300 cm. szélességben négyzetméterenként	192-50

Gummikabátok:

férfi és női, a legjobb gummirozás	470-
------------------------------------	------

Szőnyegek:

futószőnyeg 67 cm. szélességben, méterje...	65-
futószőnyeg 90 cm. szélességben, méterje...	115-
ágyelő különböző mintákban, darabja	175-
ebédlőszőnyeg különböző mintákban 200,300 cm	1500-
Karamáni ottomán átvető	1100-
plüs terítők ebédlőasztalra	900-
egy ablakra himzett függöny	350-
Cocos futószőnyeg l-a minőségben, métere	165-
Wimpassing hó- és sárcipők:	
Gyermek sárcipők	165-
női	210-
férfi	240-
Gyermek sárcipők	300-
női	345-
női hócipők magasszárral	450-
férfi hócipők	600-

Temesvárt a cégnek csupán fenti lerakata van, egyéb fiókja nincsen.

Próbírdetések

Szerelem a vérpadon túl

A Déli Hirlap regénye a parasztlázadások korából

24
Ander önkéntelenül is az ablakhoz sompolygott és az egyik részen, ahol a köpenyeg egy kis rést hagyott, be-kukkant.

Schmidthannes egy láda felé hajolt és a markából aranyakat számolt a láda egyik rekeszébe.

— Egy, kettő, három, négy...

Amint az aranyakat sorban betette a rekeszbe, azok halkán csengtek. Ander azonban a ládában egyszerre csak egyebet is fedezett fel. Nem látta ugyan jól, de úgy tűnt neki, mintha ott egy templomi kehely lett volna. Ugyanaz a kehely lett volna, amelyben a papok az ostyát hordták körül, amikor husvét táján az ajtatos népet gyónás után megáldoztatták. Nem lát-hatott azonban jól, mert a kovács alakja elfődte előle a láda nagy részét és annak tartalmát. A következő pillanatban a kovács különben is az utolsó aranyat olvasta le markából a ládába és becsukta annak fedelét.

Ander gyorsan, sietve tért vissza a várba. Amit a kovácsnál látott, az gondolkodóba ejtette. Nem az döbben-tette meg, hogy a kovácsnál arany-pénzeket látott. Mikor Schmidthannes a pénzt olvasta, Ander legfeljebb arra gondolt, hogy lám, fősvény ember, titokban zsugorgatott kincseiben gyö-nyörködik. De amikor megpillantotta az aranykelyhet, valósággal megré-mült. És akkor önkéntelenül az jutott eszébe, hogy akinél templomi drága-ság van, az a pénzhez sem jutott el igaz uton.

Közben visszatért a várba.

Akkor már teljes reggel volt. A várudvaron nyüzsgött a sok katona. Gyakorlatoztak mint mindig. Andert is hívták.

— Gyere, Ander, gyere, szükségünk van a gyakorlatra, mert lehet, hogy ma-holnap kemény napjaink lesznek.

— Jövök, jövök, hogyan jönnek. — válaszolt Ander — előbb azonban meg van valami dolgom.

Felkereste György lovagot, a vár-nagyot. Ott találta szobájában és vele volt Gáspár, az alvárnagy is. Eppen a számadásokat vizsgálták, amelyek ar-ról szóltak, hogy a várban mennyi a puskapor, az ágyugolyó és más külön-böző fegyver, azonkívül mennyi időre van elegendő élelmiszer. A várnagy éppen meglegedetten mondta:

— Ha arra kerülne a sor, hogy kö-rülzárják a várat, két hónapig is tart-batjuk magunkat, addig püspök urunk bizonyosan elküldhetné a felszabadító csapatokat.

György lovag észrevette a belépő Andert.

— Mit kívánsz, fiam?

— Jelenteni szeretnék valamit bizal-masan, várnagy uramnak.

— Sürgős?

— Ha nem is éppen sürgős, de na-gyon fontos.

Ander tétovázott, hogy beszéljen-e Gáspár vitéz előtt. Ez észrevette habo-zását és távozni készült a szobából s szólt:

— Ha várnagy uramnak valami pa-rancsa lesz számomra, ott vagyok a várudvarban a katonákkal.

— Ne menj, Gáspár. Semmi sem le-het olyan fontos, amiről neked nem lehetne tudnod. Azt hiszem Ander ar-ról akar jelentést fenni, ami, ujat a bányatelepen látott. Mert láttam, amint hajnalban kiment a várból és te is tudod, hogy micsoda jó szolgálá-tot tesz nekünk azzal, hogy a néppel állandóan érintkezik. Nos, fiam, mit tapasztaltál ma?

Ander válaszolt:

— A nép kedvetlen. Haboznak. Ész-revettem, hogy a szervezetünk inga-tag. Vezérei nincsenek. Még nem ér-keztek meg. Az volt a jel a felkelésre, hogy a hegyeken éjszaka tüzeket gyujtanak, ámde a jelt tuikorán ad-ták meg. Az erdőkben gyülekeznek, de nincsenek kellőleg élelmezve és zu-golódnak.

— Hát akkor miért nem térnek vissza házaikba? Most még talán meg-tehetik minden károsabb* követke-zmény nélkül. Térjenek vissza foglal-kozásukhoz és majd izenetet adok pü-spök urunknak, aki megelégszik azzal bizonyára, hogy vizsgálatot rendel el

— Nekem az volt a tervem, — mon-dotta Ander — és ne méltóztassék rám érte haragudni, hogy ráveszem a né-pet, keresse fel küldöttségileg a pü-spök urat és szóval kérjen tőle igazsá-got. Én is a nép fia vagyok és nagyon fájna nekem, ha minden ok nélkül vér-folyna. Azért gondoltam, legjobb lesz nekik a békés megegyezést ajánlani. De a tervemet mégsem közöltem ve-lük. Mert látom, hogy nem is mernek a püspök urunk elé menni.

— Miért?

— Azért is, mert attól félnek, hogy a küldötteket az a sors érné, ami Ja-kab mestert, Józsefet és tíz másik bá-nyászt, akiket Salzburg piacán lefe-jezték. De még inkább nem mernek püspök urunk elé kerülni az apátur meggyilkolása és Benedek kanonok halála miatt. Attól tartanak, hogy püspök urunk emiatt a küldöttségen venne boszút. Pedig az igazság az, hogy a nép ezt nemcsak nem követte el, de borzadállyal hallotta az apátur szörnyü végét és Benedek halálát. És kárhóztatja is mindkét esetet ször-nyen. Azt hiszem, hogy maga a nép is szeretné tudni, hogy kicsoda kö-vette el ezeket a gaztetteket.

— Pedig a bűnösnek — mondotta György lovag — itt kell lenni valahol a közelben. Lehet, hogy az erdőben bujdosik a többivel.

Ander mélyet lélezett, egy percig hallgatott, majd szólt:

— Várnagy uram, én nem gyanusi-tok senkit, azonban egy embert tudok a faluban, aki nekem nem tetszik.

(Folyt. köv.)

RIETŐINK ebben a rovat-
utolsó előfizetési díjnyugta fel-
ellenében december, jö-
nuár és február havá-
ként egyszer díjment-
özhetnek egy tíz szög terjedő
rdést.

RIETŐINK ezenkívül minden
egyszer tíz leíért közölhet-
z szög terjedő apróhirdetést
ovban ez év december, jövő év
é február havában, az előfize-
ra felmutatása ellenében.

RIETŐINK, akik nem előfizetők a
abban a kedvezményben ré-
ne hogy ez év december, jövő
ur és február havában szintén
i-rt kapnak egy tíz szög ter-
hirdetést, ha az alábbi szel-
ponta kivádják és tíz egy-
án következő sor-
al ellátott szelvényt be-
kiadóhivatalba.

KAZOK az apróhirdetések kö-
la reggel megjelenő lapban,
ke előtte való napon déli
ét óráig beadnak a kiadó-
hivatalba.

AKERESŐK részére egy apró-
ára husz lei.

HIDETÉSI DIJ mindenezres
előre fizetendő.

A Déli Hirlap
apróhirdetési szelvénye.

Alkalmazás
egy magányos nőt, mint házmés-
együttal mint bejárónő. Teljes ellátás
orsó fizetés. Horga Pál, Gyárvaros,
ok-utcal. (1917)

as dadát sürgősen vidékre keresek.
est a kiadóba kérek „Jól fizetek” jel-
(3077)

azonyt keresek éves bizonyítvá-
okl. Erhardt, Preyer-u. 8. Jelentkezni
12-ig. (1955)

Lakás
ettváros elején csinosan butorozott
egyedülálló höly vagy ur részére
Megkeresést „Lakó” jeligére a ki-
(3000)

sobás kertes lakást május 1-ére kere-
imeket „Május 1” jeligére a kiadóba
(3078)

Adás-vétel
tályosság azonnal kiadó, ugyanott textil
vezetés eladó. Cim: Erzsébetvaros,
u. 78. (1953)

on fon lemezekkel, állvánnyal 6000
reladó, Csillag-utca 22, jobbra. (1946)

egy jókarban levő, keveset használt
oslofher-Schranz-Clayton-Schuttleworth
gajáró cséplőgép és egy Johnston ar-tó-
Cim: Burnáz Mihály, Mánástur, jud.
(1947)

gát vennék angol mechanizmussal jó-
rn levő. Szívességből közvelit Kál-án
váruház. (1956)

Különféle
roszázézer leit tehermentes ingatlanra
önt keresek. Ajánlatokat „Kamat” jel-
a kiadóba kérek. (1945)

ossa meg a butorszövetkezet állandó
tását a Skudier-parkban levő pavillon-
Mélyen leszállított árak. Vételkényszer
(1950)

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven alkalmat nyújt Önnek erre
Legnagyobb nyereség szerencsés esetben:
10 millió lei = 2 millió Kc
2 jutalomdíj á 3¹/₂ millió lei = 700.000 Kc
2 nyeresemény „1¹/₂” „” = 300.000 „
2 „ „1” „” = 200.000 „
1 „ „1¹/₂” „” = 100.000 „
és sok nyeresemény á 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lei, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 Kc stb.
Összesen 115.000 nyeresemény.

285 millió lei = 57 millió Kc
összértékben.
Minden egyes nyeresemény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve.

Minden második sorsjegy nyer.
Az I. osztály sorsjegy húzása 1928 január 18-án.
Rendeljen azonnal az általánosan ismert
Fortuna Bankháznál, Bratislava

Megrendelő lap. (Borítékban küldendő)
FORTUNA BANKHAZNAK, Bratislava, Csehszlov.
Küldjön I. oszt. húzásához
..... egész sorsjegyet á 400.- lei, ... fél á 200.- lei, ... negyed á 100.- lei
Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy posta-
utalvánnyal vagy pénzeslevélben átutalom.

I. Név: ..... Utca, ut: .....

Iparüzem

céljaira kb 300 négy-
zetméter területű
száraz, világos he-
lyiség
azonnalra
kerestetik.
Ajánlatok „Lehetőleg Bel-
városban” jeligére a ki-
adó ra kértek. (1952)

Déli Hirlap

1927 DECEMBER 30

LEGUJABB

III. ÉVF. 300 SZÁM

Megegyezés

létesül Bratianu és Maniu Gyula között és ebből arra következtetnek, hogy a politikai rendszerváltozás ideje nem késik sokáig

Bukarest, dec. 29.

Az összes fővárosi lapok foglalkoznak Maniu Gyulának a Petit Parisien című párisi lapban megjelent nyilatkozatával és azt élénken kommentálják. A Viitorul cáfolja azt a hírt, hogy az említett francia lapot elkobozták volna, mert az valamennyi lap-elárusító helyen kapható. Követeli a kormány félhivatalos orgánuma, hogy Maniu

válaszoljon pontosan, minden kétértelműség nélkül a Petit Parisienben megjelent interjúval kapcsolatban, mert az ország, amely anynyi áldozatot hozott, nem hajlandó kalandokra és felvilágosítást követel.

Az Adeverul, melynek munkatársa jelen volt azon beszélgetésén, amely Maniu és a francia lap tudósítója között lefolyt, azt hiszi, hogy a francia hírlapíró összezavarta a dolgokat, mert nem készített jegyzetet a Maniuvál folytatott és két óra hosszáig tartó beszélgetés részleteiről. Az Adeverul munkatársa szerint

Maniu egyáltalában nem beszélt köztársaságról a volt trónörökös személyével kapcsolatban. Csupán a beszélgetés elején, mint teóriáról, volt szó a republikánus államformáról.

Maniu ekkor ezt mondta:

— Vannak, akik a köztársaságot, mások az abszolút monarchiát, ismét mások pedig az alkotmányos monarchiát tartják helyesnek.

Maniu további véleménye szerint a köztársasági államforma a legnagysabb rendű, azonban a jelenlegi körülmények között

ő és pártja Románia számára legalkalmasabbnak az alkotmányos monarchiát tartja, amint azt különben a nemzeti parasztpárt programjának első pontja kifejezetten ki is mondja.

A Politika című lap az interjúval kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a francia lapban megjelent nyilatkozat első pontjában a nemzeti parasztpárt vezére nyíltan elfogadta a jelenlegi helyzetet és kijelentette, hogy a demokratikus kérdésben az ellentéteket kerülni óhajtja.

Maniu interjúja mellett a politikai köröket élénken foglalkoztatja a diákszövetség manifesztuma. A Lupta sze-

rint ez a manifesztum, amely kifogásolja a katonai igazságszolgáltatás ítéletét és az egyetemi tanács határozata ellen is állást foglalt, határozott elégedetlenséget keltett a kormány több tagjánál.

A legközelebbi miniszertanácsban a kormány ezen tagjai radikális fegyelmi intézkedéseket fognak követelni a diákok által tanúsított fegyelmezetlenséggel szemben.

Duca belügyminiszter tegnap hosszas megbeszélést folytatott Titulescu külügyminiszterrel utóbbinak a lakásán. A belügyminiszter közölte, hogy lemond külföldi utazásáról, Titulescu külügyminiszter azonban ja-

nuár elején feltétlenül elutazik. Duca itthonmaradását több lap a kormány-
nak tervbevetett átalakításával hozza kapcsolatba.

A Lupta jegujabb híradása szerint kormánykörökben határozottan megcáfolják azt a hírt, mintha Anghelescu tábornok hadügyminiszter mint generalisszimusz belépne a régenstanácsba.

A Cuvantul ugyanis azt a hírt közölte, hogy politikai körökben beszélnek arról, mintha Christea Miron patriárka legközelebb kilépne a régenstanácsból. A Cuvantul maga is cáfolta ezt a hírt és kijelenti, hogy illetékes körökben egyelőre szó sincsen a régenstanács összetételének bármilyen megváltoztatásáról.

Az Adeverul hosszasan foglalkozik az általános politikai helyzettel, abba a jóslásba bocsátkozik, hogy egy politikai rendszerváltozás közelebb van, mint azt sokan hinnék. A lap értesülése szerint Bratianu Vintila miniszterelnök és Maniu Gyula között a megegyezés létre fog jönni.

A nemzeti parasztpárt elhatározta, hogy az izmaili kerületben, amelynek mandátuma Pascanu képviselő hálával megüresedett, Jorga jelöltségét fogja támogatni. A párt elhatározta, hogy a választási küzdelmet Jorga melletti nagy politikai manifesztáció jellegével viszi.

Primăria Municipiului Timișoara.

No. 35689/1927.

Publicatiune

Delegație Permanentă a Municipiului Timișoara face cunoscut, că în ziua de 29, 30 și 31 Decembrie a. c. casieria municipiului nu face nici o operațiune de primiri ori plăți și nici nu lucrează cu publicul, întrucât în aceste zile se procedează la încheierea și verificarea anuală a registrelor. Percepțiile însă funcționează normal.

Timișoara, la 22 Dec. 1927.

Dr. Georgevici m. p. primar

1814

„Asigurarea Poporului“
S. A. R. de Asigurări Generale :: Általános Biztosító R.-T.
Részvénytőke 30,000.000 Lei
București, Strada Stravropoleos 5.
Telefon: 349/89

Az igazgatótanács. Elnök: IOAN FLORESCU, volt miniszter, képviselő.
Tagok: Popescu Aristide, a Banca Agrícola igazg. Popescu N. C. birtokos, képviselő. Chellner Fülöp ügyvéd, földbirtokos. Stăniceanu Th. mérnök, Adminstr. a Soc. petrolitere „Vega” și „Concordia”-nál. Tretinescu V. birtokos, volt szenátor.

Felügyelőbizottság: Lăzărescu Al. Em. ügyvéd, egyet. előadó. Cocorăescu D. I., Expert Contabil. Negreanu Th. Doctor, ügyvéd. Iordănescu Gr., a Banca Funciară a României igazgatója.

Vezérigazgató: NICOLAE MALIU

Elfogad bármilyen biztosítást, u. m.: Élet-, tűz-, szállítvány-, baleset-, népies élet, kölcsönös biztosításokat a legelőnyösebb és legmodernebb feltételekkel.

Képviselők és ügynökök az egész országban Keresünk agilis ügynököket

Rikkancsok

magas jutalék és fixfizetéssel felvételnek a Déli Hirlapnál

Felolós kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.

HELICON-nyomda, Timișoara